

Số: ~~5709~~ /TCT-CS
V/v chính sách thuế đối
với tiền nhận bồi thường
khi nhà nước thu hồi đất.

Hà Nội, ngày ~~14~~ tháng 12 năm 2023

Kính gửi: Cục Thuế tỉnh Hòa Bình.

Trả lời công văn số 4622/CTHBI-TTKT1 ngày 29/9/2023 của Cục Thuế tỉnh Hòa Bình về chính sách thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN) đối với khoản tiền nhận bồi thường di dời công trình điện và hạ tầng kỹ thuật, Tổng cục Thuế có ý kiến như sau:

- Tại Điều 4 và khoản 16, khoản 23 Điều 7 Thông tư số 78/2014/TT-BTC ngày 18/06/2014 của Bộ Tài chính hướng dẫn thi hành Nghị định số 218/2013/NĐ-CP ngày 26/12/2013 của Chính phủ quy định và hướng dẫn thi hành Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp (đã được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 96/2015/TT-BTC ngày 22/6/2015) quy định như sau:

“Điều 4. Xác định thu nhập tính thuế

1. Thu nhập tính thuế trong kỳ tính thuế được xác định bằng thu nhập chịu thuế trừ thu nhập được miễn thuế và các khoản lỗ được kết chuyển từ các năm trước theo quy định.

Thu nhập tính thuế được xác định theo công thức sau:

$$\text{Thu nhập tính thuế} = \text{Thu nhập chịu thuế} - \left[\text{Thu nhập được miễn thuế} + \text{Các khoản lỗ được kết chuyển theo quy định} \right]$$

2. Thu nhập chịu thuế

Thu nhập chịu thuế trong kỳ tính thuế bao gồm thu nhập từ hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hoá, dịch vụ và thu nhập khác.

...”.

“Điều 7. Thu nhập khác

...

16. Các khoản tiền, tài sản, lợi ích vật chất khác doanh nghiệp nhận được từ các tổ chức, cá nhân theo thỏa thuận, hợp đồng phù hợp với pháp luật dân sự do doanh nghiệp bàn giao lại vị trí đất cũ để di dời cơ sở sản xuất kinh doanh sau khi trừ các khoản chi phí liên quan như chi phí di dời (chi phí vận chuyển, lắp đặt), giá trị còn lại của tài sản cố định và các chi phí khác (nếu có).

Riêng các khoản tiền, tài sản, lợi ích vật chất doanh nghiệp nhận được theo chính sách của Nhà nước, được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền phê duyệt để di dời cơ sở sản xuất thì thực hiện quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật có liên quan.

...

23. Các khoản thu nhập khác theo quy định của pháp luật”.

- Tại Điều 4 Thông tư số 96/2015/TT-BTC ngày 22/6/2015 của Bộ Tài chính sửa đổi, bổ sung Điều 6 Thông tư số 78/2014/TT-BTC (đã được sửa đổi, bổ sung tại khoản 2 Điều 6 Thông tư số 119/2014/TT-BTC và Điều 1 Thông tư số 151/2014/TT-BTC) quy định:

“Điều 6. Các khoản chi được trừ và không được trừ khi xác định thu nhập chịu thuế

1. Trừ các khoản chi không được trừ nêu tại Khoản 2 Điều này, doanh nghiệp được trừ mọi khoản chi nếu đáp ứng đủ các điều kiện sau:

a) Khoản chi thực tế phát sinh liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

b) Khoản chi có đủ hoá đơn, chứng từ hợp pháp theo quy định của pháp luật.

c) Khoản chi nếu có hoá đơn mua hàng hoá, dịch vụ từng lần có giá trị từ 20 triệu đồng trở lên (giá đã bao gồm thuế GTGT) khi thanh toán phải có chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt.

...

2. Các khoản chi không được trừ khi xác định thu nhập chịu thuế bao gồm:...”

Bộ Tài chính đã có công văn số 13029/BTC-QLKT ngày 27/11/2023 gửi Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Nguyên về hạch toán tiền nhận bồi thường khi nhà nước thu hồi đất (*bản chụp công văn gửi kèm theo*).

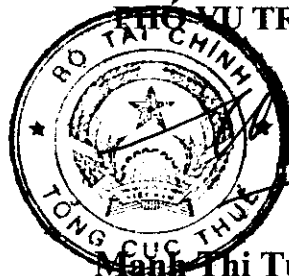
Đề nghị Cục Thuế tỉnh Hòa Bình căn cứ quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật về thuế TNDN, hướng dẫn tại khoản 16 Điều 7 Thông tư số 78/2014/TT-BTC ngày 18/6/2014 của Bộ Tài chính, pháp luật liên quan, rà soát hồ sơ, chứng từ và thực tế hoạt động di dời của Công ty Điện lực Hòa Bình (khoản bồi thường hỗ trợ di dời, các chi phí liên quan đến việc di dời, giá trị còn lại của tài sản cố định và các chi phí liên quan khác) để hướng dẫn doanh nghiệp nếu nhận được khoản bồi thường, hỗ trợ về tài sản gắn liền với đất bị thu hồi theo phê duyệt của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền sau khi trừ các chi phí thực tế liên quan đến hoạt động di dời như chi phí vận chuyển, lắp đặt, giá trị còn lại của tài sản cố định và các chi phí khác (nếu có) có hóa đơn, chứng từ hợp pháp thì hạch toán vào thu nhập khác, kê khai nộp thuế TNDN theo quy định./*m*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó TCTr Đặng Ngọc Minh (để b/c);
- Vụ PC-TCT;
- Website TCT;
- Lưu: VT, CS(3b).

(3;3)

**TL. TỔNG CỤC TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG VỤ CHÍNH SÁCH
PHÓ VỤ TRƯỞNG**

Mạnh Thị Tuyết Mai

BỘ TÀI CHÍNH

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 13029/BTC- QĐKT
V/v hạch toán tiền nhận bồi thường
khí nhà nước thu hồi đất

Hà Nội, ngày 27 tháng 11 năm 2023

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Nguyên

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại văn bản số 542/TTg-QHDP ngày 14/6/2023 về việc xử lý kiến nghị của địa phương và công văn số 3528/BQP-KHĐT ngày 21/9/2023 của Bộ Quốc phòng về việc giải quyết kiến nghị của tỉnh Thái Nguyên và tỉnh Hà Tĩnh, trong đó liên quan đến lĩnh vực kế toán, có nội dung kiến nghị tại Điểm 2 Mục A Phụ lục 2 về việc UBND tỉnh Thái Nguyên đề nghị Bộ Tài chính hướng dẫn hạch toán cụ thể đối với trường hợp các doanh nghiệp nhận được tiền bồi thường (bằng tiền) các công trình hạ tầng điện, nước, viễn thông,... khí nhà nước thu hồi đất. Về việc hạch toán khoản tiền doanh nghiệp nhận được về đền bù di dời cơ sở kinh doanh, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

1. Cho mục đích ghi sổ kế toán, lập và trình bày báo cáo tài chính:

Tại Điều 2 Thông tư số 200/2014/TT- BTC ngày 22/12/2014 của Bộ Tài chính quy định: *"Thông tư này hướng dẫn việc ghi sổ kế toán, lập và trình bày Báo cáo tài chính, không áp dụng cho việc xác định nghĩa vụ thuế của doanh nghiệp đối với ngân sách Nhà nước."*

Tại điểm a khoản 1 Điều 93 Thông tư số 200/2014/TT-BTC ngày 22/12/2014 của Bộ Tài chính quy định về nguyên tắc kế toán Tài khoản 711 - Thu nhập khác như sau:

"a) Tài khoản này dùng để phản ánh các khoản thu nhập khác ngoài hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, gồm:

- Thu tiền bồi thường của bên thứ ba để bù đắp cho tài sản bị tổn thất (ví dụ thu tiền bảo hiểm được bồi thường, tiền đền bù di dời cơ sở kinh doanh và các khoản có tính chất tương tự)..."

Tại đoạn 07 Chuẩn mực kế toán Việt Nam số 18 - Các khoản dự phòng, tài sản và nợ tiềm tàng quy định:

“ Sự kiện có tính chất bắt buộc: Là sự kiện làm nảy sinh một nghĩa vụ pháp lý hoặc nghĩa vụ liên đới khiến cho doanh nghiệp không có sự lựa chọn nào khác ngoài việc thực hiện nghĩa vụ đó.

a) Một hợp đồng;

b) Một văn bản pháp luật hiện hành.

Nghĩa vụ liên đới: Là nghĩa vụ phát sinh từ các hoạt động của một doanh nghiệp khi thông qua các chính sách đã ban hành hoặc hồ sơ, tài liệu hiện tại có liên quan để chứng minh cho các đối tác khác biết rằng doanh nghiệp sẽ chấp nhận và thực hiện những nghĩa vụ cụ thể.”

- Tại đoạn 11 Chuẩn mực kế toán Việt Nam số 18 - Các khoản dự phòng, tài sản và nợ tiềm tàng quy định:

“11. Một khoản dự phòng chỉ được ghi nhận khi thỏa mãn các điều kiện sau:

a) Doanh nghiệp có nghĩa vụ nợ hiện tại (nghĩa vụ pháp lý hoặc nghĩa vụ liên đới) do kết quả từ một sự kiện đã xảy ra;

b) Sự giảm sút về những lợi ích kinh tế có thể xảy ra dẫn đến việc yêu cầu phải thanh toán nghĩa vụ nợ; và

c) Đưa ra được một ước tính đáng tin cậy về giá trị của nghĩa vụ nợ đó.”

Như vậy, căn cứ vào các quy định nêu trên, cho mục đích ghi sổ kế toán, lập và trình bày báo cáo tài chính thì khi doanh nghiệp nhận được tiền do Nhà nước đền bù để di dời cơ sở kinh doanh, doanh nghiệp hạch toán khoản tiền đền bù nhận được vào Tài khoản 711 - Thu nhập khác. Đồng thời, khoản tiền đền bù được nhận có mục đích là để sử dụng cho việc di dời cơ sở kinh doanh nên khi doanh nghiệp nhận được tiền đền bù thì cũng phát sinh một khoản dự phòng phải trả cho việc thực hiện di dời cơ sở kinh doanh và doanh nghiệp phải ước tính một cách đáng tin cậy về giá trị của khoản dự phòng đó. Khoản dự phòng phải trả này chính là nguồn để doanh nghiệp thực hiện việc di dời cơ sở kinh doanh, bàn giao mặt bằng cho Nhà nước.

Ngoài ra, tại điểm a khoản 1 Điều 6 Thông tư số 80/2017/TT-BTC ngày 02/8/2017 quy định: *“Đối với doanh nghiệp nhà nước bị thu hồi đất và phải di dời đến cơ sở mới thì số tiền bồi thường tài sản quy định tại khoản 1 Điều 18c*

Nghị định số 47/2014/ND-CP được quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật về doanh nghiệp”.

2. Về việc xác định nghĩa vụ thuế với Ngân sách nhà nước

Tại khoản 16 Điều 7 Thông tư 78/2014/TT-BTC ngày 18/6/2014 hướng dẫn thi hành Nghị định số 218/2013/ND-CP ngày 26/12/2013 của Chính phủ quy định và hướng dẫn thi hành Luật thuế thu nhập doanh nghiệp quy định:

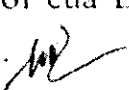
“Điều 7. Thu nhập khác

Thu nhập khác bao gồm các khoản thu nhập sau:

16. Các khoản tiền, tài sản, lợi ích vật chất khác doanh nghiệp nhận được từ các tổ chức, cá nhân theo thỏa thuận, hợp đồng phù hợp với pháp luật dân sự do doanh nghiệp bàn giao lại vì trị dất cũ để di dời cơ sở sản xuất kinh doanh sau khi trừ các khoản chi phí liên quan như chi phí di dời (chi phí vận chuyển, lắp đặt), giá trị còn lại của tài sản cố định và các chi phí khác (nếu có).

Riêng các khoản tiền, tài sản, lợi ích vật chất doanh nghiệp nhận được theo chính sách của Nhà nước, được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền phê duyệt để di dời cơ sở sản xuất thì thực hiện quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật có liên quan.”

Căn cứ quy định tại khoản 16 Điều 7 Thông tư số 78/2014/TT-BTC nêu trên, thu nhập doanh nghiệp nhận được theo chính sách của Nhà nước, được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền phê duyệt để di dời cơ sở sản xuất kinh doanh là thu nhập khác của doanh nghiệp.

Trên đây là ý kiến tra lời của Bộ Tài chính, đề nghị UBND tỉnh Thái Nguyên nghiên cứu, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên,
- Lãnh đạo Bộ (để báo cáo);
- Bộ Quốc phòng;
- Vụ PC, Vụ L, Vụ NSNN, Vụ HCSN, Vụ DT, Cục QLCS, Cục TCDN, Tổng cục thuế (BTC);
- Lưu VT, Cục QLKT.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Võ Thành Hưng